

به نام خدا

سری ششم تمارین

درس ریاضی عمومی ۲

زمستان ۹۷

سوال ۱

(الف) اعداد صحیح و نامنفی p, n, m در چه شرایطی باید صدق کنند تا وجود حد زیر تضمین شود؟

$$\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x^m y^n}{(x^2 + y^2)^p}$$

(ب) تمام ثابت های حقیقی a, b, c را به قسمی بیابید که به ازای آنها حد زیر وجود داشته باشد:

$$\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{xy}{ax^2 + bxy + cy^2}$$

سوال ۲

آیا میتوان تابع زیر را در نقطه $(0, 0)$ به قسمی تعریف نمود که تابع حاصل در این نقطه پیوسته شود؟

$$f(x, y) = \frac{(\sin x)(\sin^3 y)}{1 - \cos(x^2 + y^2)}$$

در صورت ممکن بودن این امر مقدار تابع در $(0, 0)$ را بیابید.

سوال ۳

فرض کنید برداری $r = ui + vj$ و $f_r(t) = f(a + tu, b + tv)$ تابع یک متغیره ای باشد که از تحدید قلمرو

$f(x, y)$ به نقاط خط راست گذرنده از (a, b) و موازی با بردار r به دست آمده است. اگر به ازای هر بردار r تابع f_r

در $t = 0$ پیوسته باشد آیا می توان نتیجه گرفت که f در (a, b) پیوسته است؟ برعکس آیا پیوستگی f در (a, b) پیوستگی

f_r را در $t = 0$ تضمین می کند؟

سوال ۴

تابع $f(x, y)$ و نقطه (a, b) متعلق به قلمرو آن مفروض هستند. دو تابع یک متغیره g, h را بصورت:

$$g(x) = f(x, b), h(y) = f(a, y)$$

تعریف می کنیم. اگر g در $x = a$ و h در $y = b$ پیوسته باشند آیا می توان نتیجه گرفت که f در (a, b) پیوسته می

باشد؟ برعکس آیا پیوستگی f در (a, b) پیوستگی g و h را به ترتیب در $x = a$ و $y = b$ نتیجه می دهد؟

سوال ۵

تابع $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ با ضابطه زیر را در نظر بگیرید:

$$f(x, y, z) = (x + y + z + xyz, x + y + z + \cos(xyz), x + y + z + e^{xyz})$$

مشتق f را در نقطه $(0, 1, 2)$ بیابید و یک پایه برای فضای تصویر و هسته مشتق f در نقطه مذکور بیابید.

سوال ۶

فرض کنید $f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ تابعی مشتق پذیر باشد و برای هر $x \in \mathbb{R}^n$ داشته باشیم $\nabla f(x) \cdot x = f(x)$. نشان دهید رابطه

$$f(tx) = tf(x)$$

را برای هر عدد حقیقی t و برای هر $x \in \mathbb{R}^n$ دارا هستیم.

سوال ۷

فرض کنید $n \geq 3$ و $f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ را با ضابطه $f(x) = \|x\|^2$ در نظر بگیرید.

(الف) عدد حقیقی k را به قسمی بیابید که نقطه $a = k(e_1 + 2e_{n+1}) + e_2$ روی نمودار f واقع باشد.

(ب) به ازای k بدست آمده در قسمت الف معادله ابرصفحه مماس بر نمودار f را در نقطه a بدست آورید و یک پایه برای

آن صفحه معرفی کنید.

سوال ۸

(الف) مختصات همه نقاط متعلق به رویه دارای معادله $z = x^2 - 2xy^2 + 6y^2 - 2$ را بیابید که در آنها این رویه دارای

صفحه مماس افقی می باشد.

(ب) همه صفحات افقی مماس بر رویه به معادله $z = xye^{-\frac{(x^2 + y^2)}{2}}$ را بیابید.

سوال ۹

(الف) فرض کنید $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ در مبدا برابر با صفر و در نقاط غیر از مبدا با ضابطه $f(x, y) = \frac{2xy}{x^2 + y^2}$ تعریف شده

باشد. نشان دهید f در مبدا پیوسته نمی باشد. لیکن مشتق های جزئی f در مبدا وجود دارند.

(ب) تابع $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ در مبدا برابر با صفر و در نقاط غیر از مبدا با ضابطه $f(x, y) = \frac{2x^2y}{x^4 + y^2}$ تعریف شده است. نشان

دهید f در مبدا پیوسته نیست. لیکن برای هر بردار یکه $r = ui + vj$ مشتق سویی f در راستای r وجود دارد. به ازای چنین

r بیان شده ای یک رابطه برای بدست آوردن مشتق سویی f در راستای r ارائه نمایید.

سوال ۱۰

رویه $1 = x^2 + y^2 - 2z^2$ و نقطه $P = (1, 1, 1)$ را در نظر بگیرید. نقاط Q از این رویه را به قسمی بیابید که پاره خط PQ

در نقطه Q بر این رویه مماس باشد. در بین چنین پاره خط هایی کدامیک دارای کمترین طول می باشد؟